

Zarasai.

Nr. 9 (59)

Eina nuo 1945 m.

Visu šalių proletarai, vienykitės!

PERGALĖ

LIETUVOS KP(b) ZARASŲ APSKRITIES KOMITETO IR
ZARASŲ APSKRITIES VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

1946 m.

Vasario mėn.

18 d.

Pirmadienis

Kaina 20 kap.

Draugo J. V. Stalino kalba

Maskvos miesto Stalino riakiminės apygardos rinkėjų rinkiminiame susirinkime 1946 m. vasario mėn. 9 d.

PIRMININKAS: Žodis suteikiamas Josifui Visarionovičui STALINUI.

(Draugo Stalino pasirodymas tribūnoje rinkėjų pasitinkamas audringa ovacija, kuri trunka keletą minučių. Visa Didžiojo Teatro salė stovėdama sveikina draugą Stalina. Iš salės be paliovos skrieja žaibusai: „Didžiajam Stalinui ura!“, „Tegyvuoją Didysis Stalinas, ura!“, „Mylimajam Stalinui ura!“.)

DRAUGAS STALINAS:

Draugai!

Nuo paskutinių rinkimų i Aukščiausiąją Tarybą laiko praėjo aštuoneri metai. Tai buvo laikotarpis, turtingas lemiamo pobūdžio įvykiams. Pirmieji ketveri metai praėjo tarybinis žmonėms įtemptai bedirbant trečiajam penkmečiui įvykdyti. Antrieji ketveri metai apima karo su vokiškaisiais ir japoniskaisiais agresoriais įvykius.—antrojo pasaulinio karo įvykius. Nėra abejojimo, kad karas yra svarbiausias praėjusiojo laikotarpio momentas.

Būtų neteisinga manyti, kad antrasis pasaulinis karas kilo atsitiktinai arba ty ar kitų valstybių veikėjų klaidų rezultate, nors klaidų, be abejojimo, buvo. Iš tikrųjų karas kilo kaip neišvengiamas rezultatas pasaulinių ekonominių ir politinių jėgų išsivystymo šiuolaikinio monopolistinio kapitalizmo pagrindu. Marksistai ne kartą yra pareiškę, kad pasaulinio ūkio kapitalistinė sistema slepia savyje bendrosios krizės ir karinių susirėmimų elementus, kad ryšium su šiuo pasaulinio kapitalizmo išsivystymu mūsų laikais vyksta ne kaip sklandus ir tolyginis judėjimas pirmyn, o per krizes ir karines katastrofas. Dalykas yra tas, kad kapitalistinių šalių išsivystymo netolygumas ilgainiui sukėlia su narku pasiausvyros sutrikimą pasaulinės kapitalizmo sistemos viduje, ir toji kapitalistinių šalių grupė, kuri save laiko mažiau aprūpinta žaliava ir pardavimo rinkomis, paprastai mėgina pakeisti padėtį ir pertvarkyti „šakos sienas“ savo naudai, panaudojant ginkluotąją jėgą. To rezultate kyla kapitalistinio pasaulio suskilimas į dvi priešiškas stovyklas ir karas tarp jų.

Gal būt, galima būtų išvengti karinių katastrofų, jei būtų galimumas periodiškai naujai paskirstyti žaliavas ir pardavimo rinkas tarp šalių pagal jų ekonominių svorį darant suierintus ir taikius nutarimus. Bet to negalima įvykdyti dabartinėmis kapitalistinėmis pasaulinio ūkio išsivystymo sąlygomis.

Tuo būdu, pasaulinio ūkio kapitalistinės sistemos pirmosios krizės rezultate kilo pirmasis pasaulinis karas, o antrosios krizės rezultate kilo antrasis pasaulinis karas.

Tas, žinoma, nereikia, kad antrasis pasaulinis karas yra pirmojo kopija. Priešingai, antrasis pasaulinis karas esmingai skiriasi nuo pirmojo savo pobūdžiu. Reikia turėti galvoje, kad svarbiausias fašistinės valstybės—Vokietija, Japonija, Italija—pirm užpildamos sąjunginės šalys, panaikino pas save paskutinius buržuazinių demokratinių laisvųjų liukčių, įvedė pas save žiaurų teroristinių režimų, sutrypė mažųjų šalių suvereniteto ir laisvo išsivystymo principą, paskelbė svetimų žemių užgrobumo politika savąja politika ir viešai pareiškė, kad jos siekia pasaulinio viešpatavimo ir fašistinio režimo išplitimo visame pasaulyje; Čekoslovakijos ir centrinųjų Kinijos rajonų užgrobumo šies valstybės parodė, kad jos pasirengusios įvykdyti savo grėsmę pavergti visas laisvę mylinčias tautas. Ryšium su šiuo antrasis pasaulinis karas prieš šias valstybes skirtingai nuo pirmojo pasaulinio karo, nuo pat pradžių įgavo pobūdį antifasistinio, išvaduojamojo karo, kurio vienas užlavinių buvo taip pat alstati demokratinės laisvės. Tarybų Sąjungos įstojimas į karą prieš šias valstybes galėjo tik sustiprinti—ir tikrai sustiprino—antifasistinių ir išvaduojamųjų antrojo pasaulinio karo pobūdį.

Šiuo pagrindu ir susidarė Tarybų Sąjungos, Jungtinių Amerikos Valstybių, Didžiosios Britanijos ir kitų laisvę mylinčiųjų valstybių antifasistinė koalicija, suvaidinusi vėliau lemiamą vaidmenį sutriuškinant šias valstybių ginkluotąsias jėgas.

Taip yra dalykai su antrojo pasaulinio karo kilimo ir pobūdžio klausimu.

Dabar, tur būt, visi pripažįsta, kad karas iš tikrųjų nebuvė ir negalėjo būti atsitiktinumu tautų gyvenime, kad jis iš tikrųjų virto tautų karu dėl jų gyvavimo, kad kaip tik dėl to jis negalėjo būti greitas, žaibiškas.

Kas dėl mūsų šalies, tai šis karas buvo jai visu žiauriausias ir sunkiausias iš visų karų, kada nors pergyventų mūsų Tėvynės istorijoje.

Bet karas buvo ne tik prakeikimas. Jis buvo kartu didi visu liaudies jėgų išmėginimo ir patikrinimo mokykla.

Karas apnuogino visus faktus ir įvykius užnugaryje ir fronte, jis negalėtingai nuplėšė visas uždangas ir priedangas, slėpusias tikrąjį valstybių, vyriausybių, partijų veidą, ir parodė jas scenoje be kaukės, be pagražinimų, su visais jų trūkumais ir privalumais. Karas surengė tarytum egzaminus mūsų tarybinei santvarkai, mūsų valstybei, mūsų vyriausybei, mūsų komunistų partijai ir suvedė jų darbo rezultatus, lyg sakdamas mums: štai jie, jūsų žmonės ir organizacijos, jų darbai ir dienos, — išžiūrėkite į juos atidžiai ir atlyginkite jiems pagal jų darbus.

Tai viena iš teigiamųjų karo pusių.

Mums, rinkėjams, ši aplinkybė turi didelę reikšmę, nes ji padeda mums greitai ir objektyviai įvertinti partijos ir jos žmonių veiklą bei padaryti teisingas išvadas. Kitu laiku tektų studijuoti partijos atstovų kalbas ir pranešimus, analizuoti juos, gretinti jų žodžius su jų darbais, suvesti rezultatus ir panašiai. Tas reikalauja sudėtingo ir sunkaus darbo, ir nėra garantijos, kad nebus padaryta klaidų. Kitas dalykas dabar, kai karas baigtas, kai karas pats patikrino mūsų organizacijų ir vadovų darbą ir suvedė jo rezultatus. Dabar mums—kur kas lengviau susivokti ir padaryti teisingas išvadas.

Taigi, kokie karo rezultatai?

Yra vienas svarbiausias rezultatas, kurio pagrindu iškilo visi kiti rezultatai. Tas rezultatas yra tai, kad karui besibaigiant priešai buvo nugalėti, o mes kartu su savo sąjungininkais likome nugalėtojai. Mes užbaigėm karą pilnutine pergalė prieš priešus,—tas ir yra svarbiausias karo rezultatas. Bet tai per daug bendras rezultatas, ir mes negalime pastatyti čia taško. Žinoma, su nušėti priešus tokiam kare, kaip antrasis pasaulinis karas, kokio dar nebuvė žmonių istorijoje, reikšia pasiekti pasaulinės istorinės pergalės. Visa tai teisinga. Bet tai vis dėlto bendras rezultatas, ir mes negalime tuo nusiraminti. Norint suprasti didžią istorinę mūsų pergalės reikšmę, reikia konkrečiau susivokti šiame dalyke.

Taigi, kaip reikia suprasti mūsų pergalę prieš priešą, ką gali ši pergalė reikšti mūsų šalies vidaus pajėgų padėties ir išsivystymo požiūriu?

Mūsų pergalė reikšia, visu pirma, kad nugalėjo mūsų tarybinė VISUOMENINĖ santvarka, kad tarybinė visuomeninė santvarka sėkmingai išlaikė išmėginimus karo ugnyje ir įrodė pilnatinį savo gyvybingumą.

Kaip žinoma, užsienio spaudoje ne kartą buvo tvirtinama, kad tarybinė visuomeninė santvarka yra „rizikingas eksperimentas“, pasmerktas sužlugti, kad tarybinė santvarka yra „kortų namelis“, neturintis gyvenimo šaknų; ir priesta liaudžiai Čeka organų, kad pakanka nedidelio istorinio pastūmėjimo, kad šitas „kortų namelis“ subyrėtų į dulkes.

Dabar mes galime pasakyti, kad karas sugriovė visus tuos užsienio spaudos tvirtinimus, kaip neturintius pagrindo. Karas parodė, kad tarybinė visuomeninė santvarka yra tikrai liaudžiska santvarka, išaugusi iš liaudies gelmių ir turinti galingą jos paramą, kad tarybinė visuomeninė santvarka yra visiškai gyvybinga ir patvari visuomenės organizacijos forma.

Dar daugiau. Dabar kalba eina jau ne apie tai, ar tarybinė visuomeninė santvarka yra gyvybinga ar ne, nes po vaizdingo karo pamokų niekas iš skeptikų nesiryžta daugiau reikšti abejonų dėl tarybinės visuomenės santvarkos gyvybingumo. Dabar kalba eina apie tai, kad tarybinė visuomeninė santvarka pasirodė esanti gyvybingesnė ir patvaresnė, negu netarybinė visuomeninė santvarka, kad tarybinė visuomeninė santvarka yra geresnė visuomenės organizacijos forma, negu bet kuri netarybinė visuomeninė santvarka.

Mūsų pergalė reikšia, antra, kad laimėjo mūsų tarybinė VALSTYBINĖ santvarka, kad mūsų daugiatautė tarybinė valstybė išlaikė visus karą išmėginimus ir įrodė savo gyvybingumą.

Kaip žinoma, žymūs užsienio spaudos veikėjai ne kartą yra pasisakę to prasme, kad tarybinė daugiatautė valstybė yra „dirbtinis ir negyvybingas pastatas“, kad kilus bet kurioms komplikacijoms Tarybų Sąjungos suirimās yra neišvengiamas, kad Tarybų Sąjungos laukia Austrijos—Vengrijos likimas.

Dabar mes galime pasakyti, kad karas pabeigė šiuos užsienio spaudos pareiškimus, kaip neturintius jokio pagrindo. Karas parodė, kad tarybinė daugiatautė valstybės santvarka sėkmingai išlaikė išmėginimą, dar labiau sutvirtėjo karo metu ir pasirodė esanti visiškai gyvybinga valstybinė santvarka. Tie ponai nesuprato, kad analogija su

Austrija—Vengrija nepagrįsta, nes mūsų daugiatautė valstybė išaugo ne ant buržuazinio pagrindo, stulniuojančio nepasitikėjimo ir tautinės neapykantos jausmus, bet ant tarybinio pagrindo, kuris priešingai, kultivuoja draugystės ir broliškojo bendradarbiavimo jausmus mūsų valstybės tautų tarpe.

Beje, po karo pamokų šitie ponai nesiryžta daugiau neigti tarybinės valstybinės santvarkos gyvybingumo. Dabar kalba jau eina ne apie tarybinės valstybinės santvarkos gyvybingumą, nes dėl to gyvybingumo nėra abejonės. Dabar kalba eina apie tai, kad tarybinė valstybinė santvarka pasirodė esanti daugiatautės valstybės pavyzdžiu, kad tarybinė valstybinė santvarka yra tokia valstybinės organizacijos sistema, kur nacionalinis klausimas ir nacijų bendradarbiavimo problema išspręsti geriau, negu bet kurioje kitoje daugiatautėje valstybėje.

Mūsų pergalė reikšia, trečia, kad nugalėjo tarybinės ginkluotosios pajėgos, nugalėjo mūsų Raudonoji Armija, kad Raudonoji Armija didvyriškai išlaikė visus karo sunkumus, sutriuškino mūsų priešų armijas ir išėjo iš karo nugalėtoja. (BALSAS IS VIETOS: „DRAUGUI STALINUI VADOVAUJANTI!“. VISI SUSTOJA. AUDRINGI, ILGAI NENUFYLANTIJI PLOJIMAI, VIRSTANTIJI OVACIJA.)

Dabar visi pripažįsta, tiek draugai, tiek ir priešai, kad Raudonoji Armija pasirodė esanti didžiu savo uždavinių aukštumoje. Bet ne tokie reikalai buvo prieš šešerius metus, laikotarpyje prieš karą. Kaip žinoma, žymūs užsienio spaudos veikėjai ir daugelis pripažintų karo autoritetų užsienyje ne kartą yra pareiškę, kad Raudonosios Armijos būklė kelia didelį abejonų, kad Raudonoji Armija blogai apginkluota ir neturi tikros vadovaujančios sudėties, kad jos moralinė padėtis—žemiau bet kokios kritikos, kad ji gal būt ir tiks gynybai, bet puolimui netinka, kad smūgis iš vokiečių kariuomenės pusės atveju Raudonoji Armija turi subyrėti, kaip „milžinas ant molinių kojų“. Tokie pareiškimai buvo daromi ne tik Vokietijoje, bet ir Prancūzijoje, Anglijoje, Amerikoje.

Dabar mes galime pasakyti, kad karas sugriovė visus tuos pareiškimus kaip neturintius pagrindo ir juokingus. Karas parodė kad Raudonoji Armija yra ne „milžinas ant molinių kojų“, bet mūsų laikų pirmąją armiją, turinti visiškai šiuolaikinį apginklavimą, didžiai prityrusią vadovaujančią sudėtį ir aukštą moralines bei kovines savybes. Nereikia panirsti, kad Raudonoji Armija yra ta pati armija, kuri sutriuškino vokiečių armiją, dar vakar siaubą kėlusią Europos valstybių armijoms.

Reikia pažymėti, kad Raudonosios Armijos „kritikų“ eina vis mažyn ir mažyn. Dar daugiau, užsienio spaudoje vis dažniau ir dažniau pasirodo pastabų, pažymintčių aukštą Raudonosios Armijos savybes, jos kovotojų ir vadų meistriškumą, jos strategijos ir taktikos bepriekaištumą. Ir tas suprantama. Po puikių Raudonosios Armijos pergalių ties Maskva ir Stalingradu, ties Kursku ir Bielogrodu, ties Kijevu ir Kirovogradu, ties Minsku ir Bobruisku, ties Leningradu ir Talinu, ties Jasais ir Lvovu, prie Vislos ir Nemuno, prie Dunojaus ir Oderio, ties Viena ir Berlynu—po viso to negalima nepripažinti, kad Raudonoji Armija yra pirmąją armija, iš kurios galima būtų daug ko pasimokyti. (AUDRINGI PLOJIMAI.)

Taip konkrečiai mes suprantame mūsų šalies pergalę prieš priešus.

Tokie iš esmės karo rezultatai.

Būtų klaidinga manyti, kad galima pasiekti tokią istorinę pergalę iš anksto visai šaliai nepasirengus aktyviai gynybai. Ne mažiau klaidinga būtų manyti, kad tokį pasirengimą galima atlikti trumpu laiku, kur kokių trejus—ketverius metus. Dar labiau klaidinga būtų tvirtinti, kad mes pasiekėm pergalę tik mūsų kariuomenės narsumo dėka. Be narsumo, žinoma, negalima pasiekti pergalės. Bet vieno tik narsumo nepakanka tam, kad būtų nugalėtas priešas, turis gausią armiją, pirmąją apginklavimą, gerai apmokytus karininkų kadrus ir neblogai sutvarkytą tiekimą. Kad galima būtų sutikti tokio priešo smūgį, duoti jam atkirtį, o vėliau jį visai sudoroti, reikėjo turėti, be neprilygiamo mūsų kariuomenės narsumo, visiškai modernų apginklavimą ir tai pakankamame kiekyje bei gerai sutvarkytą tiekimą—taip pat pakankamam mastu. Bet tam reikėjo turėti ir tai pakankamame kiekyje tokius elementarinius dalykus, kaip: METALAS—ginklams, aprangai, įmonių įrengimams gaminti; KURAS—įmonių ir transporto darbių palaikyti; MEDVILNE—apmundiruotei gaminti; DUONA—armijai aprūpinti.

Ar galima tvirtinti, kad prieš isto lama į antrąjį pasaulinį karą mūsų šalis jau turėjo minimaliai reikalingas me-

Draugo J. V. Stalino kalba

Maskvos miesto Stalino rinkiminės apygardos rinkėjų rinkiminiame susirinkime 1946 m. vasario mėn. 9 d.

(Atkelta iš 1 pusl.)

džiuginius galimus šioms reikalams iš esmės patenkinti. Aš manau, kad galima tvirtinti. Šiam didingam reikalui parengti reikėjo įvykdyti tris penkmečių planus liaudies ūkiui išvystyti. Kaip tik šie trys penkmečiai padėjo mums sukurti šiuos medžiaginius galimus. Kiekvienu atveju mūsų šalies padėtis šiuo atžvilgiu prieš antrąjį pasaulinį karą, 1940 metais, buvo kelis kartus geresnė, negu prieš pirmąjį pasaulinį karą, 1913 metais.

Kokių medžiaginių galimų turėjo mūsų šalis prieš antrąjį pasaulinį karą?

Kad padėčiau jums susivokti šiame reikale, man teks išdėstyti čia trumpą ataskaitą apie komunistų partijos veiklą parengiant mūsų šalį aktyviai gynybai.

Jeigu paimti 1940 metų—antrojo pasaulinio karo išvakarių—duomenis ir sulyginti juos su 1913 metų—pirmojo pasaulinio karo išvakarių—duomenimis, tai mes gausime tokį vaizdą.

Per 1913 metus mūsų šalyje buvo pagaminta 4.220.000 tonų KETAUS, 4.230.000 tonų PLIENO, 29 milijonai tonų ANGLIES, 9 milijonai tonų NAFTOS, 21.600.000 tonų PREKIBINIŲ GRŪDŲ, 740.000 tonų MEDVILNĖS ŽALIAVOS.

Tokie buvo medžiaginiai mūsų šalies galimūnai, su kuriais ji įstojo į pirmąjį pasaulinį karą.

Tai buvo ekonominė senosios Rusijos bazė, kuri galėjo būti panaudota karui vesti.

Kas dėl 1940 metų, tai per tuos metus mūsų šalyje buvo pagaminta: 15 milijonų tonų KETAUS, t. y., beveik keturis kartus daugiau, negu 1913 metais; 18.300.000 tonų PLIENO, t. y., puspenkto karto daugiau, negu 1913 metais; 166 milijonų tonų ANGLIES, t. y., pus šešto karto daugiau, negu 1913 metais; 31 milijonų tonų NAFTOS, t. y., pusketvirto karto daugiau, negu 1913 metais; 38.300.000 tonų PREKIBINIŲ GRŪDŲ, t. y., 17 milijonų tonų daugiau, negu 1913 metais; 2.700.000 tonų MEDVILNĖS ŽALIAVOS, t. y., pusketvirto karto karto daugiau, negu 1913 metais.

Tokie buvo medžiaginiai mūsų šalies galimūnai, su kuriais ji įstojo į antrąjį pasaulinį karą.

Tai buvo ekonominė Tarybų Sąjungos bazė, kuri galėjo būti panaudota karui vesti.

Skirtumas kaip matote, milžiniškas.

Tokio nematyto gamybos augimo negalima laikyti nepaprastu ir įprastu šalies išsivystimu nuo atsilikimo ir progresą. Tai buvo šolis, kurio padedama mūsų Tėvynė iš atsilikusios šalies virto priešakine, iš agrarinės — industrinė.

Šis istorinis pasikeitimas įvyko per tris penkmečius, pradant 1928 metais—pirmaisiais pirmojo penkmečio metais. Ligi to laiko mums teko užsiimti sugriautosios pramonės atstatymu ir užgdyimu žaizdų, padarytų pirmojo pasaulinio karo ir pilietinio karo rezultate. Jeigu čia atsižvelgti į tą aplinkybę, kad pirmasis penkmetis buvo įvykdytas per ketverius metus, o trečiojo penkmečio įvykdytas buvo karo nutrauktas ketvirtaisiais jo vykdymo metais, tai išeina, kad mūsų šaliai iš agrarinės pakeisti į industrinę prireikė iš viso apie 13 metų.

Negalima nepripažinti, kad trylikos metų laikas yra nepaprastai trumpas laikas tokiam didingam reikalui įvyvendinti.

Tuo, tiesą sakant, ir paaiškinama, kad šiu skaitrenų paskelbimas sukėlė savo laiku užsieninėje spaudoje skirtingų nuomonių audrą. Draugai nutarė, kad įvyko „stebuklas“.

O pikto linkintieji paskelbė, kad penkmečiai yra „bolševikų propaganda“ ir „Čeka fokusai“. Bet kadangi stebuklą pasaulyje nebūna, o Čeka nie tiek stipri, kad galėtų panaikinti visumenės raidos dėsnius, tai „viešajai nuomonei“ užsienyje teko susitaikyti su faktais.

Su kokių politikos pagalba komunistų partijai pavyko užtikrinti šiuos medžiaginius galimus šalyje per tokį trumpą laiką?

Visų pirma tarybinės šalies industrializacijos politikos dėka.

Tarybinis šalies industrializacijos metodas pagrindinai skiriasi nuo kapitalistinio industrializacijos metodo. Kapitalistinėse šalyse industrializacija paprastai prasideda nuo lengvosios pramonės. Kadangi lengvoje pramonėje reikia mažesnių investavimų ir kapitalas greičiau apsisverčia, o pelną gauti yra lengviau, negu sunkioje pramonėje, tai lengvoji pramonė tampa ten pirmuoju industrializacijos objektu. Tik po ilgesnio laiko, per kurį lengvoji pramonė sukaupta pelną ir sukonzentruoja jį bankuose, tik po to ateina eilė sunkiajai pramonei ir prasidėja palaipsniui, vataupų perkėlimas į sunkiąją industriją, kad sudarytos sąlygos jai išvystyti. Bet tai — ilgas procesas, reikalaujantis daug laiko, kelių dešimtmečių, per kuriuos tenka laukti lengvąją pramonę išsivystant ir skursti be sunkiosios pramonės. Suprantama, kad komunistų partijai negalėjo eiti šiuo keliu. Partija žinojo, kad karas artinasi, kad ginti šalį be sunkiosios industrijos negalima, kad pavėluoti šiame reikale — reiškia pralaimėti. Partija atsiminė Lenino žodžius apie tai kad be sunkiosios industrijos negalima apginti mūsų šalies nepriklausomybės, kad be jos gali žūti tarybinė santvarka. Todėl mūsų šalies komunistų partija atmetė „įprastą“ industrializacijos kelią ir šalies industrializacijos reikalą pradėjo nuo sunkiosios industrijos išsivystymo. Tai buvo labai sunku, bet įveikiama. Didelę

pagalbą šiame reikale suteikė pramonės ir bankų nacionalizacija, davusi galimumą sparčiau surinkti ir permesti lėšas į sunkiąją industriją.

Negali būti abejojimo, kad be šito nebūtų buvę galimva pasiekti mūsų šalies pavertimo industrine šalimi tokiu trumpu laiku.

Antra, su žemės ūkio kolektyvizacijos politikos pagalba.

Norint padaryti galą mūsų atsilikimui žemės ūkio srityje ir duoti šaliai daugiau prekinį javų, daugiau medvilnės ir t. t. reikėjo nuo smulkios valstiečių ūkio pereiti prie stambaus ūkio, nes tik stambus ūkis turi galimumą pritaikyti naują techniką, išnaudoti visus agronomijos pasiekimus ir duoti daugiau prekinės produkcijos. Pēt stambus ūkis būna dvejopas: kapitalistinis ir kolektyvinis. Komunistų partija negalėjo eiti kapitalistiniu žemės ūkio išsivystymo keliu ne tik dėl principinių samprotavimų, bet ir dėl to kad jis nuvato per daug ilgą išsivystymo kelią ir reikalauja, kad prieš tai nuskurstų valstiečiai, kad jie virstų žemės ūkio darbininkais. Dėl to komunistų partija nuėjo žemės ūkio kolektyvizacijos keliu, žemės ūkio sustambinimo keliu sujungiant valstiečių ūkius į kolektyvinius ūkius. Kolektyvizacijos metodas pasirodė aukščiausiam laipsnyje pažangiu metodu ne tik dėl to, kad jis nereikalavo valstiečių nuskurdimo, bet ir ypač todėl, kad jis davė galimumą per keletą metų nusėti visą šalį stambiais kolektyviniais ūkiais, turinčiais galimumą pritaikyti naująją techniką, išnaudoti visus agronomijos pasiekimus ir duoti šaliai daugiau prekinės produkcijos.

Nėra abejonės, kad be kolektyvizacijos politikos mes nebūtume galėję per tokį trumpą laiką baigti su amžinu mūsų žemės ūkio atsilikimu.

Nezaliau pasakyti, kad partijos politika nebūtų sutikusi pasipriesinimo. Ne tik atsilikę žmonės, visuomet besikrantantieji viskuo nauju, bet ir daug žymių partijos narių sistemingai trankė partiją atgal ir stengėsi visokiais būdais nutraukti ją į „įprastą“ kapitalistinį išsivystymo kelią. Visos antipartinės trockininkų ir dešiniųjų machinacijos, visos jų „darbas“ sabotuojant mūsų vyriausybės priemones siekė vieno tikslo: pakirsti partijos politiką ir sustabdyti industrializacijos ir kolektyvizacijos reikalą. Bet partija nepasidavė nei vienu grasinimams, nei kitų staigumui ir tvirtaiėjo pirmyn nieko nežūrėdama. Partijos nuopelnas yra tas, kad ji neprisitaikė prie atsilikusiu, nesibijojo eiti prieš srovę ir visą laiką pasiliko sau vedančiosios jėgos poziciją. Negali būti abejojimo, kad be tokio tvirtumo ir ištvėrės komunistų partija nebūtų galėjusi apginti šalies industrializacijos ir žemės ūkio kolektyvizacijos politikos.

Ar komunistų partija sugebėjo teisingai išnaudoti tokiu būdu sudarytus medžiaginius galimus tam kad išvystytų karinę gamybą ir Raudonosios Armijos aprūpinimą reikiama ginklais?

Aš manau, kad ji sugebėjo tai padaryti ir tai sugebėjo su didžiausiu pasisekimu.

Jei neskaityti pirmųjų karo metų, kai pramonės evakuacija ir rytus sustabdė karinės gamybos išplėtimo reikalą, tai per likusius trejus karo metus partija sugebėjo pasiekti tokių pasiekimų, kurie davė jai galimumo ne tik aprūpinti frontą pakankamu kiekiu artilerijos, kulkosvaizdžių, šautuvų, lėktuvų, tankų, šaudmenų, bet ir sukaupti rezervus. Per to, yra žinoma, kad mūsų ginklai savo kokybe buvo ne tik ne menkesni už vokieškus, bet bendrai netgi viršijo juos.

Yra žinoma, kad mūsų tankų pramonė per paskutinius trejus karo metus kasmet vidutiniškai gamino daugiau kaip 30.000 tankų, motorizuotų pabūklų ir šarvuočių. (AUDRINGI PLOJIMAI).

Yra žinoma toliau, kad mūsų aviacijos pramonė per tą patį laikotarpį kasmet gamino apie 40.000 lėktuvų. (AUDRINGI PLOJIMAI).

Yra žinoma taip pat, kad mūsų artilerijos pramonė per tą patį laikotarpį kasmet gamino apie 120.000 visų kalibrų pabūklų (AUDRINGI PLOJIMAI), apie 450.000 lengvųjų ir sunkiųjų kulkosvaizdžių (AUDRINGI PLOJIMAI), daugiau kaip 3 milijonus šautuvų (PLOJIMAI) ir apie 2 milijonus automatų (PLOJIMAI).

Yra žinoma, pagaliau, kad mūsų minosvaizdžių pramonė 1942—1944 metų laikotarpyje kasmet gamino vidutiniškai apie 100.000 minosvaizdžių (AUDRINGI PLOJIMAI).

Suprantama, kad kartu su šiuo buvo gaminamas atitinkamas kiekis artilerijos sviedinių, įvairių rūšių minų, aviacijos bombų, šautuvų ir kulkosvaizdžių šovinių.

Yra žinoma, pavyzdžiui, kad vien tik 1944 metais buvo pagaminta daugiau kaip 240 milijonų sviedinių, bombų ir minų (PLOJIMAI) ir 7 milijardai 400 milijonų šovinių (AUDRINGI PLOJIMAI).

Toks bendrai vaizdas tiekimo Raudonajai Armijai ginklų ir šaudmenų.

Kaip matot, jis nepanašus į tą vaizdą, kuri teikė mūsų armijos aprūpinimas pirmojo pasaulinio karo laikotarpiu, kai frontas jautė chronišką artilerijos ir sviedinių trūkumą, kai armija kariavo be tankų ir aviacijos, kai kiekvieniems trims kareiviams buvo išduodamas vienas šautuvas.

Kas dėl Raudonosios Armijos aprūpinimo maistu ir apranga, tai visiems yra žinoma, kad frontas šiuo atžvilgiu ne tik neįjautė bet kokio trūkumo, bet turėjo prie savęs dargi reikiamus rezervus.

Tokie yra reikalai su mūsų šalies komunistų partijos darbu laikotarpyje prieš karo pradžią ir paties karo metu.

Dabar keletas žodžių dėl komunistų partijos darbo planų artimiausioje ateityje. Kaip žinoma, šie planai išdėstyti naujojo penkmečio plane, kuris turi būti patvirtintas artimiausiu laiku. Pagrindiniai naujojo penkmečio plano užlaviniai siekia atstatyti nukentėjusius šalies rajonus, atstatyti prieškarinį pramonės ir žemės ūkio lygį ir po to viršyti tą lygį daugiau ar mažiau žymiu mastu. Nekalbant jau apie tai, kad artimiausiu laiku bus panaikinta kortelių sistema (AUDRINGI, ILGAI TRUNKANTIEJI PLOJIMAI), ypatingas dėmesis bus atkreiptas į plataus vartojimo reikmenų gamybos išplėtimą, į darbo žmonių pragyvimo lygio pakėlimą nuosekliai mažinant kainas visoms prekėms (AUDRINGI, ILGAI TRUNKANTIEJI PLOJIMAI) ir į plačią statybą visos rūšies mokslinių tyrimų institutų (PLOJIMAI), galinčių duoti galimumą mokslui išvystyti savo jėgas (AUDRINGI PLOJIMAI).

Aš neabejoju, kad jeigu suteiksime reikiama pagalbą mūsų mokslininkams, jie sugebės ne tik pavyti, bet ir pralenkti artimiausiu laiku mokslo laimėjimus už mūsų šalies ribų (ILGAI TRUNKANTIEJI PLOJIMAI).

Kas dėl planų ilgesniam laikotarpiui, tai partija kelina suoranizuoti naują galingą liaudies ūkio pakilimą, kuris įgalintų mus pakelti mūsų pramonės lygį, pavyzdžiui, trigubai palyginti su prieškariniu lygiu. Mums reikia pasiekti, kad mūsų pramonė galėtų kasmet gaminti apie 50 milijonų tonų ketaus (ILGAI TRUNKANTIEJI PLOJIMAI), apie 60 milijonų tonų pieno (ILGAI TRUNKANTIEJI PLOJIMAI), apie 60 milijonų tonų anglies (ILGAI TRUNKANTIEJI PLOJIMAI), apie 500 milijonų tonų naftos (ILGAI TRUNKANTIEJI PLOJIMAI). Tik šia sąlyga galima laikyti, kad mūsų Tėvynė bus garantuota nuo visokių atsitiktinumų (AUDRINGI PLOJIMAI). Tam reikės, tur būt, trijų naujų penkmečių, jeigu ne daugiau. Bet šita dalyka galima padaryti, ir mes turime jį padaryti (AUDRINGI PLOJIMAI).

Tai tokia trumpa mano ataskaita apie komunistų partijos veiklą netolimoje praeityje ir apie jos darbo planus ateičiai (AUDRINGI, ILGAI TRUNKANTIEJI PLOJIMAI).

Jūsų reikalas spręsti, kiek teisingai dirbo ir dirba partija (PLOJIMAI) ir ar ji negalėjo dirbti geriau (JUOKAS, PLOJIMAI).

Sakoma, kad nugalėtojai neteisiami (JUOKAS, PLOJIMAI), kad jų nereikia kritikuoti, nereikia tikrinti. Tai neteisingai. Nugalėtojus galima ir reikia teisti (JUOKAS, PLOJIMAI), galima ir reikia kritikuoti ir tikrinti. Tai naudinga ne tik reikalui, bet ir patiems nugalėtojams (JUOKAS, PLOJIMAI): mažiau bus puikybės, daugiau bus kuklumo. (JUOKAS, PLOJIMAI). Aš manau, kad rinkiminė kampanija yra rinkėjų teismas komunistų partijai, kaip valdančiai partijai. O rinkimu rezultatai reikš rinkėjų nuosprendį (JUOKAS, PLOJIMAI). Nečaug būtų verta mūsų šalies komunistų partija, jeigu ji bijotų kritikos, patikrinimo. Komunistų partija pasirodusi priimti rinkėjų nuosprendį (AUDRINGI PLOJIMAI).

Rinkiminėje kovoje komunistų partija yra ne viena. Ji eina į rinkimus bloke su nepartiniais. Praeitais laikais komunistai žiūrėjo į nepartinius ir į nepartiskumą su kai kuriuo nepasitikėjimu. Tai paaiškinama tuo, kad nepartiskumo vėliava neretai prisidengdavo įvairius buržuazines grupes, kurioms nenaudinga buvo pasirodyti rinkėjais be kaukės. Taip buvo praeityje. Bet dabar pas mus kiti laikai. Nepartinius dabar nuo buržuazijos skiria barjeras, vadinamas tarybine visuomenine santvarka. Tas pats barjeras jungia nepartinius su komunistais ir vieng bendrą tarybinų žmonių kolektyvą. Gyvendami bendrą kolektyvą, jie kartu kovojo dėl mūsų šalies galybės sutvirtinimo, kartu kariavo ir liejo kraują frontuose mūsų Tėvynės laisvės ir didybės vardu, kartu kalė ir nukalė pergalę prieš mūsų šalies priešus. Skirtumas tarp jų tik tas, kad vieni yra partijoje, o kiti ne. Per tai formalus skirtumas. Svarbu tai, kad ir vieni ir kiti karia vieng bendrą reikalą. Todėl komunistų ir nepartinių blokas yra natūralus ir gyvenimiškas blokas (AUDRINGI, ILGAI TRUNKANTIEJI PLOJIMAI).

Baigiant leiskite pareikšti jums padėką už pasitikėjimą, kurį jūs parodėt man (ILGAI TRUNKANTIEJI NENUTYLANTIEJI PLOJIMAI. BALSAS IŠ VIETOS: „DIDŽIAJAM VISŲ PERGALIŲ KARVEDŽIUI, DRAUGUI STALINUI — URA!“) pasiūlytą kandidaturą į Aukščiausiosios Tarybos deputatus. Galit neabejoti, kad aš pasistengsiu pateisinti jūsų pasitikėjimą (VISI SUSTOJA. AUDRINGI, ILGAI NENUTYLANTIEJI PLOJIMAI, VIRSTANTIEJI OVACIJA. IŠ IVARIŲ SALES KRAŠTŲ PASIGIRSTA BALSAI: „TEGYVUOJA DIDYSIS STALINAS. URA!“ DIDŽIAJAM TAUTŲ YADUI — URA!“ „GARBĖ DIDŽIAJAM STALINUI“ TEGYVUOJA DRAUGAS STALINAS — VISOS LIAUDIES KANDIDATASI!“ „VISŲ MŪSŲ PERGALIŲ KŪREJUI DRAUGUI STALINUI — GARBĖ!“).

Redaktorius E. KASNAUSKAITĖ